

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001250

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової № 25-асп від 30.04.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Су Жуй ..

2. Rui Su

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 17-04-2025

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7965

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.51, 18.41.51.11

Тема дисертації:

1. Еволюція жанру арії в контексті італійської оперної традиції XVII–XIX століть
2. Evolution of the aria genre in the context of the Italian operatic tradition of the 17th–19th centuries

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження спрямоване на узагальнення та систематизацію відомостей про шляхи еволюції арії в межах італійської оперної практики XVII–XIX століть. З метою виявлення та осмислення специфіки інтонаційно-образного наповнення оперної арії було проаналізовано твори італійських композиторів зазначеного періоду, що є показовими в процесі розвитку жанру, простежено смислові та структурні модифікації, які відбувалися у ній через взаємодію з вокально-виконавським мистецтвом, розглянуто та систематизовано накопичений обсяг знань та конкретних спостережень, розроблено відповідний поняттєво-термінологічний апарат для комплексного висвітлення досліджуваної проблематики. Такий підхід дозволив виявити органічний зв'язок між сюжетною основою опери та музичним оформленням, а також визначити особливості інтонаційного розвитку арій у різні історичні періоди. Актуальність теми дослідження визначається тим, що сьогодні інтерес дослідників до питань оперного мистецтва не зменшується, не

зважаючи на сучасний стан дестабілізації опери як «розгалуженої системи жанрів» (М. Черкашина-Губаренко). Причина збереження достатньо високого градусу наукової зацікавленості полягає в тому, що значення опери, яка за інтенсивністю впливу на духовне життя суспільства, силою та масштабом проголошуваних зі сцени ідей посідає одне з найвагоміших місць, важко переоцінити, особливо для новоевропейського мистецтва. Динамічність змін, що відбуваються, в оперному мистецтві на сучасному етапі розвитку надає широкий матеріал для дослідження та переосмислення існуючих феноменів. Зокрема тих, що відносяться до канонічних форм оперного мистецтва, провідним серед яких є арія. Історія оперної арії широко розгалужена і торкається творчості композиторів різних національних шкіл. Однак її незаперечною основою і головним джерелом є італійська оперна школа епохи бароко, яка багато чого успадкувала від попереднього часу ренесансного гуманізму. На сьогоднішній день італійська оперна арія, як і раніше, залишається такою ж міцною опорою вокального професіоналізму оперних співаків, а сама італійська опера залишається фундаментом репертуару оперних театрів. У цьому відношенні наразі особливо актуальним стає виявлення того глибинного художньо-естетичного зв'язку, який існує між барочними та романтичними оперними творами італійських майстрів і який багато в чому обумовлений значенням та стильовим наповненням арії як провідної вокально-виконавської форми. Новий успіх італійської барочної опери у сучасних виконавців і слухачів не випадковий: вона представляє ті мелодійні можливості оперного стилю, які визначають головне призначення музичної мови опери – виражати емоційно-психологічне багатство особистісної людської свідомості, підвищувати естетичний тонус людських переживань, створювати психологічні портрети морально піднесеної та облагородженої людини, зміцнювати досвід людського співчуття. В цьому контексті центральною, одночасно перехідною та синтетичною у стильовому відношенні є творча постать Клаудіо Монтеверді, який не тільки пов'язує у своїх оперних творах кращі сторони ренесансно-барокових пошуків аріозного оперного стилю, а й віщує майбутні шляхи розвитку жанрової форми італійської опери. Безсумнівно й те, що творчі позиції італійських оперних композиторів-романтиків сформувалися як продовження та оновлення традицій італійського оперного бароко, так само як і вся романтична естетика сформувалася під егідою барочного «трагічного гуманізму». У зв'язку з цим актуальним стає дослідження процесів інтонаційного еволюціонування жанру арії в рамках італійської оперної традиції, виявлення в межах цього процесу інтонаційно-стильових констант, які дотепер зберігають свою художню актуальність. Мета роботи – виявити специфіку інтонаційних мелодійних структур, типових для жанру арії, що проявляються в її історичному розвитку. Об'єктом дослідження виступає оперна творчість італійських композиторів від епохи бароко до епохи романтизму як цілісне музично-історичне явище. Предметом дослідження стають жанр оперної арії як репрезентант прояву еволюційних процесів у рамках італійської оперної творчості. Матеріалом дослідження виступають оперні твори, що утворюють традиційну репертуарну основу європейських театрів, є найбільш показовими з боку виконавської затребуваності (твори К. Монтеверді, Ф. Каваллі, А. Скарлатті, Т. Траєтті, Дж. Россіні, Г. Доніцетті, Д. Верді та деяких інших). Методологічну основу дослідження утворює системний метод, що розвивається у сучасному українському музикознавстві. Методи дослідження включають естетико-культурологічний, історико-процесуальний, типологічний жанрово-стильовий, теоретичний структурно-композиційний та виконавський стилістичний підходи. Також, у роботі використовуються деякі методологічні позиції, що склалися в семіотиці, лінгвістиці (теорії художнього тексту) та філософії.

2. The dissertation research is aimed at generalizing and systematizing information about the ways of aria evolution within the Italian opera practice of the 17th–19th centuries. In order to identify and understand the specifics of the intonation-figurative content of the opera aria, the works of Italian composers of the specified period were analyzed, which are indicative in the process of the development of the genre, the semantic and structural modifications that occurred in it through interaction with vocal and performing art were traced, the accumulated volume of knowledge and specific observations were considered and systematized, and an appropriate conceptual and terminological apparatus was developed for a comprehensive coverage of the researched issues. This approach allowed to reveal the organic connection between the plot basis of the opera and the musical design, as well as to determine the features of the intonation development of arias in different

historical periods. The relevance of the research topic is determined by the fact that today the interest of researchers in the issues of opera art does not decrease, despite the current state of destabilization of opera as a «branched system of genres» (M. Cherkashyna-Gubarenko). The reason for maintaining a sufficiently high degree of scientific interest is that the importance of opera, which occupies one of the most important places in terms of the intensity of its influence on the spiritual life of society, the strength and scale of the ideas proclaimed from the stage, is difficult to overestimate, especially for modern European art. The dynamics of changes taking place in opera art at the current stage of development provides extensive material for research and rethinking existing phenomena. In particular, those that relate to the canonical forms of opera art, the leading among which is the aria. The history of the opera aria is widely branched and touches on the work of composers of various national schools. However, its indisputable basis and main source is the Italian opera school of the Baroque era, which inherited much from the previous time of Renaissance humanism. Today, the Italian opera aria, as before, remains the same strong support of the vocal professionalism of opera singers, and Italian opera itself remains the foundation of the repertoire of opera houses. In this regard, it is currently becoming especially relevant to identify the deep artistic and aesthetic connection that exists between the baroque and romantic opera works of Italian masters and which is largely due to the meaning and stylistic content of the aria as the leading vocal and performing form. The new success of Italian baroque opera among modern performers and listeners is not accidental: it represents those melodic possibilities of the opera style that determine the main purpose of the musical language of opera – to express the emotional and psychological wealth of personal human consciousness, to increase the aesthetic tone of human experiences, to create psychological portraits of a morally elevated and ennobled person, to strengthen the experience of human compassion. In this context, the central, at the same time transitional and synthetic in terms of style, is the creative figure of Claudio Monteverdi, who not only connects the best aspects of the Renaissance-Baroque searches for the arioso opera style in his opera works, but also foreshadows future paths for the development of the genre form of Italian opera. There is no doubt that the creative positions of Italian opera composers-romantics were formed as a continuation and renewal of the traditions of Italian opera baroque, just as all romantic aesthetics were formed under the auspices of baroque «tragic humanism». In this regard, it becomes relevant to study the processes of intonational evolution of the aria genre within the Italian opera tradition, to identify within this process intonational and stylistic constants that still retain their artistic relevance. The aim of this study is to identify the specifics of intonation melodic structures typical of the aria genre, which are manifested in its historical development. The object of the study is the operatic work of Italian composers from the Baroque era to the Romantic era as a holistic musical and historical phenomenon. The subject of the study is the genre of the opera aria as a representative of the manifestation of evolutionary processes within the framework of Italian operatic work. The material of the study is operatic works that form the traditional repertoire basis of European theaters and are the most indicative in terms of performance demand (works by C. Monteverdi, F. Cavalli, A. Scarlatti, T. Traetta, G. Rossini, G. Donizetti, D. Verdi and some others). The methodological basis of the study is formed by the systematic method that is developing in modern Ukrainian musicology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Су Жуй (2022) Інтонія lamento як репрезентант аріозної інтонації в операх Клаудіо Монтеверді. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». Вип. 53. Том 2. С. 97–103.
- Су Жуй (2022) Інтоніційна структура ранньої опери. Музичне мистецтво і культура: науковий вісник ОНМА імені А.В. Нежданової. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 34. Том 2. С. 150–160.
- Hribinienko Y., Matushchak T., Shpytalna I., Rui Su, Zhang Zeyu. (2023) Interpretation of a musical text: to the question of understanding the author's intention. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 13, Issue 1, Special Issue 32. Pp. 69–72.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Наталія Глібівна
2. Natalia G. Alexandrova

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вороновська Ольга Володимирівна

2. Voronovska Olha V.

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артем'єва Віра Борисівна

2. Vira Artemieva

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7576-3609

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П.І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214138

Місцезнаходження: , Київ, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Лариса Миколаївна

2. Larysa M. Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Носуля Анатолій Валентинович

2. Anatolii V. Nosulia

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Осадча Світлана Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Осадча Світлана Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна